

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobkyně: **HELYMART s.r.o.**, IČO 27921611, se sídlem v Praze 4, Krchlebská 1889/4, zastoupené Mgr. Ivem Kroužkem, advokátem se sídlem ve Všenorech, K. Mašity 409, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem v Brně, Masarykova 31, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2014, čj. 8770/14/5000-14203-702459,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „správce daně“) ze dne 21. 6. 2013 čj. 252817/13/4000-17104-505133, ze dne 24. 7. 2013 čj. 319923/13/4000-17104-505133, ze dne 3. 9. 2013 čj. 413172/13/4000-17104-505133, ze dne 5. 11. 2013 čj. 472870/13/4000-17104-500228 a ze dne 18. 12. 2013 čj. 504869/13/4000-17104-505133, kterými byly dle § 237 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, zamítnuty stížnosti žalobkyně na postup společnosti ČEZ Prodej, s. r. o. (dále též „plátce daně“), která žalobkyni z částek účtovaných za vyrobenou elektřinu ze slunečního záření v období měsíců leden až říjen roku 2013 srazila podle § 14 a násl. zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“) odvod ve výši 26 %.

Žalobkyně v žalobě nejprve shrnula skutkový stav věci. Následně namítala, že solární odvod má likvidační dopad na její majetkovou podstatu, vede k její postupné likvidaci, a jako takový je proto v rozporu se základními zásadami právního řádu. Upozornila, že Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 5. 2012 sp.zn. Pl. ÚS 17/11 připustil, že v některých případech může mít uvalení solárního odvodu likvidační (rdousící) efekt, aplikace takového zákona by pak byla protiústavní. Dle žalobkyně se žalovaný nevypořádal s žalobkyní předloženými důkazy, např. s účetními závěrkami za roky 2011 a 2012, z nichž vyplývá pokles hospodářského výsledku a záporný stav finančního výsledku žalobkyně. Žalobkyně zdůraznila, že její nepříznivé ekonomické výsledky (vyplývající z předložených dokumentů) neplynou ze způsobu hospodaření, nýbrž ze zavedení solárního odvodu, přičemž její neschopnost dostát svým závazkům není jen přechodná. Dále poznamenala, že neočekává neměnnost podmínek v podnikání, avšak solární odvod je natolik zásadní, že je jen obtížně představitelné, že by na něj mohla i při zachování určité míry podnikatelského rizika pomýšlet. V kontextu mezinárodního práva bylo i odepření desetiprocentní vratky DPH posuzováno jako zásah dostatečně významný na to, aby byl kvalifikován jako vyvlastnění. Žalobkyně odmítla závěr žalovaného, že existenční a ekonomické problémy způsobené solárním odvodem lze překlenout žádostí o posečkání úhrady či jejím rozložením na splátky. Žalobkyně se též neztotožnila s názorem žalovaného, že i v případě prokázání likvidačního dopadu solárního odvodu by toto nemělo za následek zrušení odvodu bez dalšího; v této souvislosti poukázala na § 237 odst. 4 daňového řádu, dle něhož může správce daně stížnosti vyhovět a uložit plátcům daně sjednat nápravu. Žalobkyně uzavřela, že žalovaný byl schopen zhodnotit aktuální hospodářskou situaci žalobkyně a na tomto závěru pak učinit závěr o případné protiústavnosti podrobení příjmů žalobkyně solárnímu odvodu.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě odkázal na odůvodnění v žalobou napadeném rozhodnutí. Uvedl, že otázku protiústavnosti odvodu již posoudil Ústavní soud, a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalovaný uzavřel, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a navrhl soudu, aby podanou žalobu pro nedůvodnost zamítl.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění rozhodném, (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s., rozhodl soud bez nařízení jednání, když žalovaný s tímto výslovně souhlasil a žalobkyně se k této otázce k výzvě soudu nevyjádřila, čímž se má za to, že s takovým postupem souhlasí.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Stížnostmi na postup plátce daně ze dne 10. 6. 2013, 2. 7. 2013, 22. 8. 2013, 9. 10. 2013 a 5. 12. 2013 se žalobkyně domáhala, aby správce daně uložil plátcům daně povinnost doplatit jí rozdíl, o nějž ponížil žalobkyni původně fakturovanou částku za dodávku elektřiny za období leden až říjen 2013.

Rozhodnutími správce daně ze dne 21. 6. 2013, 24. 7. 2013, 3. 9. 2013, 5. 11. 2013 a 18. 12. 2013 byly zamítnuty stížnosti žalobkyně na postup plátce daně; plátce daně totiž postupoval zcela v souladu s platnou a účinnou právní úpravou, když žalobkyni za období leden až říjen 2013 z fakturovaných částek srazil, vybral a odvedl odvod za elektřinu vyrobenou ze slunečního záření.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil, neboť neshledal v postupu správce daně nesprávnost či nezákonnost.

V odůvodnění uvedl, že plátce odvodu byl povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu a odvést ho do 25 dnů po skončení odvodového období svému místně příslušnému finančnímu úřadu, přitom odvod byl proveden zákonným způsobem a ve správné výši. Plátcí odvodu není dána žádná zákonná možnost těmto svým povinnostem nedostát, aniž by mu nesplněním uvedených povinností vznikla majetková a sankční odpovědnost. Podle názoru Ústavního soudu je solární odvod v souladu s ústavním pořádkem; solární odvod je tedy i nadále součástí právního řádu. Ústavní soud dospěl k závěru, že sice došlo ke snížení faktické podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren, ale nejednalo se o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů. K namítanému likvidačnímu dopadu a rdousícímu efektu solárního odvodu žalovaný žalobkyni zpravil o možnosti podat žádost o posečkání úhrady odvodu či jeho rozložení na splátky. Dále poznamenal, že je nutno vzít v úvahu určitou míru podnikatelského a ekonomického rizika a že nelze spoléhat na to, že zákonodárce výši poskytované podpory nepřehodnotí. Závěrem žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, čj. 1 Afs 76/2013-57, dle něhož nelze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení, které na ně navazuje.

Žaloba není důvodná.

Podle § 14 zákona o podporovaných zdrojích energie předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010.

Podle § 15 zákona o podporovaných zdrojích energie je poplatníkem odvodu výrobce, pokud vyrábí elektřinu ze slunečního záření; plátcem odvodu je v případě hrazení formou zeleného bonusu na elektřinu operátor trhu a v případě hrazení formou výkupní ceny povinně vykupující.

Podle § 16 zákona o podporovaných zdrojích energie základem odvodu je částka bez daně z přidané hodnoty hrazená plátcem odvodu formou výkupní ceny nebo zeleného bonusu na elektřinu poplatníkovi odvodu za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou v odvodovém období.

Podle § 18 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích energie sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou výkupní ceny 26 %.

Podle § 20 zákona o podporovaných zdrojích energie je plátce odvodu povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu. Plátce odvodu je povinen odvést odvod ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodového období; ve stejné lhůtě je povinen podat vyúčtování odvodu.

Na úvod soud poznamenává, že institut tzv. solárního odvodu byl do právního řádu České republiky zaveden novelou zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, provedenou zákonem č. 402/2010 Sb.; s účinností od 1. 1. 2011 byla do zákona vložena ustanovení § 7a a násl., která stanovila, že ceny elektřiny vyrobené ze slunečního záření budou podléhat odvodu ve výši 26 %. Tato právní úprava byla po zrušení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů v zásadě beze změn převzata do (v současnosti platného a účinného) zákona o podporovaných zdrojích energie; jedná se o ustanovení § 14 a násl.

Soulad novely č. 402/2010 Sb. a odvodu z elektřiny ze slunečního záření s ústavním pořádkem již v minulosti posuzoval Ústavní soud, který dospěl k závěru, že zavedení odvodů a zdanění solární elektřiny je ústavně konformní. V nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS

17/11, Ústavní soud mimo jiné dovodil, že „jakkoli došlo přijetím napadených ustanovení ke snížení podpory poskytované provozovatelům FVE, nejednalo se ze shora uvedených důvodů o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů (...)“. Na závěr však dodal, že „při abstraktním přezkumu ústavnosti není schopen objektivně prokázat nebo hypoteticky vymodelovat všechny myslitelné situace, které napadená ustanovení v individuálním případě mohou vyvolat. Předmětem posouzení tedy nyní nemohou být ani specifické případy jednotlivých výrobců, u nichž s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, s přihlédnutím k míře podnikatelského a ekonomického rizika může Ústavní soud své posouzení upřesnit v budoucnu.“ Podle Ústavního soudu totiž zjevně „nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne některé z napadených ustanovení na výrobce jako likvidační („rdousící efekt“) či zasahující samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny – tedy protiústavně. Zde bude nutno hodnotit jak dodržení garancí ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. v jejich dlouhodobém (patnáctiletém) trvání, tak okamžité (průběžné) účinky napadených ustanovení, aby byl v takovém výjimečném případě vzniklý nárok ochráněn.“ Pro takové specifické případy pak Ústavní soud zavázal obecné soudy, aby udělaly vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité.

Soud poznamenává, že závěry Ústavního soudu lze aplikovat i na nyní projednávaný případ (přestože správní orgány přezkoumávaly postup plátce daně, který provedl odvod dle § 14 a násl. zákona o podporovaných zdrojích energie), neboť, jak již soud uvedl výše, současná právní úprava solárního odvodu se nijak zásadně neliší od úpravy odvodu původně obsažené v zákoně o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

Soud se dále soustředil na jediný žalobní bod (zřejmý z obsahu žaloby), a to na tvrzení žalobkyně, že solární odvod má na její majetkovou podstatu likvidační efekt, což žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil, ačkoli žalobkyně v řízení svá tvrzení řádně popsala a prokázala předložením dokumentů o dosažených hospodářských výsledcích.

Bylo tedy na soudu, aby zodpověděl otázku, zda je v rámci řízení o stížnosti na postup plátce daně dle § 237 odst. 3 daňového řádu dopad solárního odvodu na ekonomickou situaci žalobkyně podstatný a zda jej lze v tomto řízení zohledňovat. Pokud by soud dospěl k závěru, že nikoli, nemůže vést argumentace žalobkyně o likvidačním efektu ke zrušení napadeného rozhodnutí.

Problematikou vztahu institutu stížnosti na postup plátce daně a případným rdousícím efektem solárního odvodu výrobce elektřiny se již zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 12. 2013 čj. 1 Afs 76/2013-57, dle něhož v řízení o stížnosti na postup plátce daně, a tedy ani v navazujícím soudním řízení, nelze posuzovat případný likvidační efekt zavedení solárního odvodu. Rozšířený senát konstatoval, že ustanovení § 237 daňového řádu umožňuje správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem, který kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, tzn. že neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům. Stížnost na postup plátce daně tedy neumožňuje správci daně posoudit věc s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem a v odůvodněných případech poskytnout poplatníkovi efektivní ochranu. Podle rozšířeného senátu by bylo absurdní klást na plátce povinnost, *nota bene* bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka. Nejvyšší správní soud doplnil, že „pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně dle § 260 daňového řádu v návaznosti na § 259 daňového řádu“. Tyto závěry následně potvrdil Ústavní soud, jenž v usnesení ze dne 13. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 1273/14, uvedl, že „má ve shodě s Nejvyšším správním soudem za to, že v předmětném řízení, ve kterém se

přezkoumává zákonnost postupu plátce daně při odvodu z elektřiny ze slunečního záření, není dán prostor pro posouzení tvrzených likvidačních dopadů ("rdousícího efektu") aplikovaných zákonných ustanovení na poplatníka, neboť tato otázka může být posouzena v rámci řízení o žádosti poplatníka o prominutí daně“.

Popsané závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu jsou rozhodující i pro posouzení nyní projednávaného případu. Kritéria, za nichž se soud může odchýlit od dosavadní ustálené judikatury, byla určena rozsudkem ze dne 8. 1. 2009 čj. 1 Afs 140/2008-77. Nejvyšší správní soud v něm mimo jiné uvedl, že skutečnost, že judikatura byla sjednocena rozšířeným senátem, přináší zvlášť významné argumenty ve prospěch setrvání na takto vytvořeném právním názoru. Brojí-li žalobce proti němu, ale v žalobě neuvede žádné argumenty na podporu svých tvrzení, postačí v rozhodnutí pouze odkázat na příslušné části odůvodnění rozhodnutí rozšířeného senátu. Pokud naopak žalobce nabídne nové argumenty směřující proti právnímu závěru rozšířeného senátu, musí se s těmito argumenty soud dostatečně vypořádat. V dané věci však žalobkyně neuvedla jediný argument, který by byl s to zpochybnit správnost shora uvedených závěrů; v podané žalobě pouze namítala, že žalovaný měl posoudit dopad solárního odvodu na její majetkovou podstatu. Z odkazu žalobkyně na rozhodčí nálezy ve věci EnCana Corporation v. Ecuador, v nichž bylo posuzováno, zda může být zdanění považováno za vyvlastnění, nelze ve vztahu k předmětnému solárnímu odvodu nic dovozovat. Ostatně ani zdejší soud neshledal žádný důvod, na jehož základě by bylo třeba se od výkladu jmenovaných soudů odchýlit.

S přihlédnutím ke všemu shora uvedenému se soud již nezabýval zhodnocením, zda měl v daném případě solární odvod na žalobkyni likvidační dopad, neboť i kdyby tomu tak bylo, na výsledku daňového ani soudního řízení by tato skutečnost nemohla ničeho změnit.

Soud proto uzavírá, že žalovaný ani správce daně nepochybili, když v řízení o stížnostech na postup plátce daně neposuzovaly konkrétní dopady solárního odvodu na majetkovou podstatu žalobkyně a tyto stížnosti (jimiž byl z částek účtovaných žalobkyní za vyrobenou elektřinu sražen tzv. solární odvod ve výši 26 %) zamítli.

Žalobkyně tedy se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. srpna 2017

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková